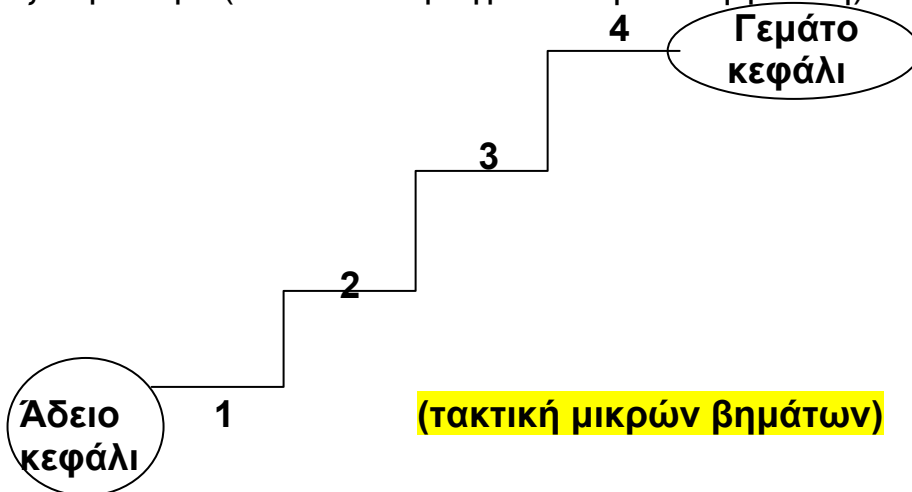


ΣΧΗΜΑΤΑ ΔΙΑΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Συμπεριφορικό (άμεσης κατευθυνόμενης μάθησης) Βασίζεται στο σχήμα E → A

1.Ενέργειες διδ/ας

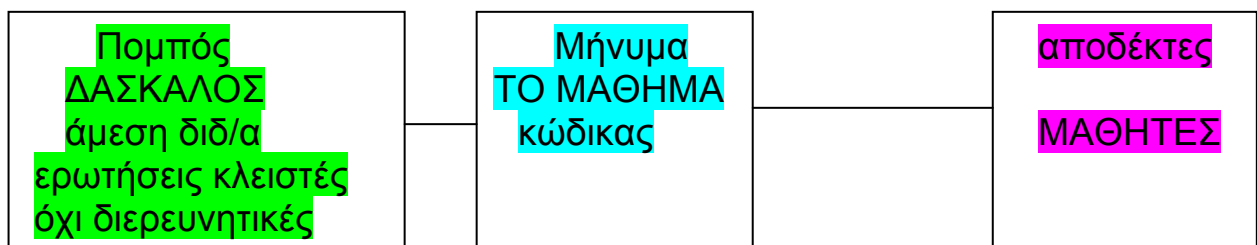
- α. Προσδιορίζουμε τι θα κάνουμε
- β. Παρουσιάζουμε βήμα προς βήμα
- γ. Χρησιμοποιούμε πολλά παραδείγματα
- δ. Επαναλαμβάνουμε
- ε. Ελέγχουμε με κλειστές ερωτήσεις
- στ. Εξασκούμε ταυτόσημες ασκήσεις
- ζ. Τι μάθαμε (τι είναι τα πράγματα Δηλωτική γνώση)



2.Αντίληψη για τη γνωστική δομή

- Συνύφανση γνωστικών τομέων ή μαθημάτων
- Κατατεμαχισμός διδακτέας ύλης σε μικρές ενότητες (με τη λογική ότι η μία προετοιμάζει την άλλη)
- Διάταξη ενοτήτων (γραμμική,εξακολουθητική)
- Έμφαση στη δηλωτική γνώση
- Συμπεριφορικοί διδακτικοί στόχοι(συγκεκριμένοι)-Ανάλυση έργου
- Ανάλυση έργου,μαθησιακή ιεραρχία

3.Ποια είναι η επικοινωνία;Πού στηρίζεται;



Περισσότητα λόγου (πολλά λόγια ο εκπαιδευτικός)

Κωδικοποίηση-Αποκωδικοποίηση (Κομματιάζει την ύλη και αποφεύγει τους διασπαστές)

Χρησιμοποιεί τη θέση: **Η γνώση μεταβιβάζεται.**

4. Ποιος αξιολογεί;

Έμφαση στο αποτέλεσμα, στο τι θα ξέρουν οι μαθητές στο τέλος της διδ/ας. Χρησιμοποιεί την αποδεικτική αξιολόγηση (συγκράτηση, αναγνώριση)

5. Ποιος αντιλαμβάνεται τη μάθηση;

Ως συσσωρευτική εξάσκηση

6. Σε ποιο επίπεδο κινείται;

Ανάσωση αναπαραγωγικής μνήμης

7. Πώς ερμηνεύει τα λάθη;

Ως αποτέλεσμα απροσεξίας, σύγχυσης, επιπολαιότητας

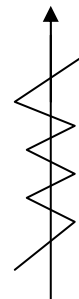
ΕΡΕΘΙΣΜΑ

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Θετικές

Αρνητικές



Skinner Ο δάσκαλος επιδιώκει οι συνέπειες να είναι θετικές

Συμπεριφορισμός δεκαετίας '50: Pavlov, Watson, Thordike (νόμος ευάρεστου αποτελέσματος)

Μιλάμε για κολλάζ γνωστικών αντικειμένων που δε συνδέουν την ύλη.

Ο συμπεριφορισμός θέλει συρραφές. Να διακρίνουν, να εκτελέσουν, δεν ενδιαφέρεται για το ΜΑΥΡΟ ΚΟΥΤΙ. Ο συμπεριφορισμός προετοιμάζει την κερκίδα, όχι τον πολίτη που σκέφτεται.

Ο συμπεριφορισμός διατυπώνει κριτήρια επιτυχίας 90% και πάνω.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΘΗΚΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΥ

Δέχεται τις γνωστικές διαδικασίες

Δέχεται το φωναχτό-σιωπηρό λόγο (να σκέφτεται τις διαδικασίες που εφαρμόζει)

Δέχεται την επίδειξη της γνώσης απ' το δάσκαλο.

Δεν κλείνει η διαδικασία με το τι μάθαμε, αλλά και πώς το μάθαμε.

Φθίνουσα καθοδήγηση.

Να μάθει ο μαθητής να εργάζεται με αυτοέλεγχο.

ΦΑΣΕΙΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

α)Κατανόηση: Να λέει ο μαθητής με δικά του λόγια.

β)Εκμάθηση: Να μπορεί ο μαθητής να κάνει με ταχύτητα και ακρίβεια δηλ. να αναπτύξει δεξιότητες.

γ)Διατήρηση: Αυτό που έμαθε ο μαθητής να το θυμάται, να το αναπαράγει, να το ανακυκλώνει.

δ)Διάκριση: Αυτό που έμαθε ο μαθητής να το διακρίνει από άλλα όμοια ή παρόμοια.

ε)Γενίκευση: Να εφαρμόζει αυτό που έμαθε σε νέες καταστάσεις με βοήθεια, με πιλότο, με καθρέφτη...

στ)Προσαρμογή: Να εφαρμόζει αυτό που έμαθε σε νέες καταστάσεις με αλλαγές (δηλ. αντιστροφές, άλλους τρόπους, επεκτάσεις), χωρίς βοήθεια.

Ο μαθητής έχει ανάγκη από το δάσκαλο για να λειτουργήσει ως πρότυπο για παρατήρηση και μίμηση, αλλά ο δάσκαλος του μαθαίνει και τα εργαλεία.

Ορίζουμε επίπεδα κυριαρχίας, απλοποιούμε τη μάθηση. Κάνε ότι έκανα στα όρια του αρχικού με αλλαγές.

Θέση: Η γνώση μεταβιβάζεται.

Προαπαιτούμενα...

Παραγωγή διδακτιού υλικού

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗΡΙΓΜΕΝΗ:

Στα γνωρίσματα της σκέψης των μαθητών

Στα κυρίαρχα διδακτικά παραδείγματα

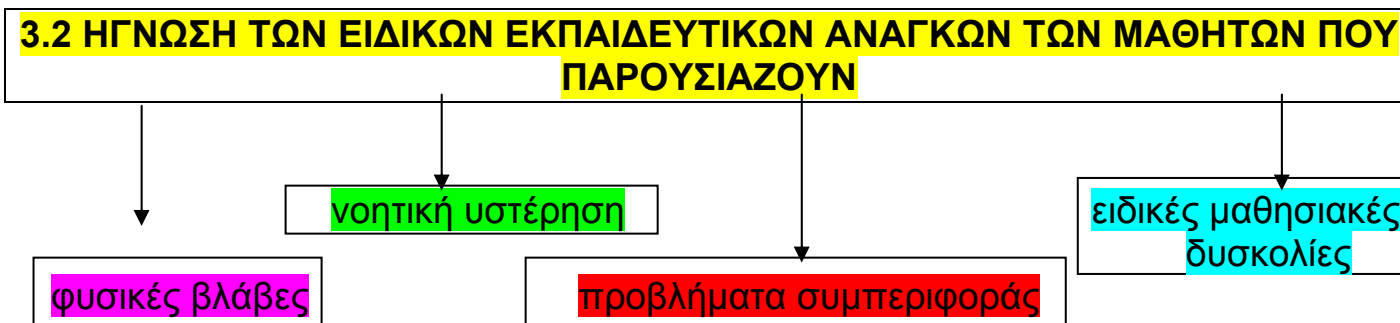
Στις ταξινομίες διδακτικών στόχων, στην ανάλυση έργου και τη μαθησιακή εργασία

Στα είδη των ερωτήσεων:
κλειστές-ανοιχτές,
συγκλίνουσες-αποκλίνουσες,
του αναπτυξιακού δομισμού

Στους τρόπους οργάνωσης
του περιεχομένου
την ερεθιστικότητά του
το είδος της γνώσης

Στις στρατηγικές:
Διδασκαλίας (φάσμα)
Μάθησης
Λεκτικής επικοινωνίας
Χρήσης διδακτικών μέσων

Στις λειτουργίες της αξιολόγησης
τι; προκαταρκτική
πού; Διαμορφωτική
πόσο; Αποδεικτική
τι; Παιδευτική
πού; Προγνωστική



π.χ. Στόχος προγραμμάτων σπουδών :το γράμμα π

1^{ος}: Να γράφουν, να διαβάζουν, να αναλύουν, να συνθέτουν τη λέξη παπί (Δ), με τη χρήση της πολυαισθητηριακής μεθόδου (Σ), χωρίς να κάνουν λάθος (Κ)
(Δ=δραστηριότητα, Σ=συνθήκη, Κ=κριτήριο)

2^{ος} Να διαβάζουν και να γράφουν συλλαβές με το σύμφωνο π και τα φωνήεντα ο, ι, ε, υ, α (Δ), με τη χρήση καρτελών (Σ), χωρίς να κάνουν λάθος (Κ)

3^{ος} Να διακρίνουν το Π σε λέξεις που το έχουν στην ίδια συλλαβή π.χ. πόδι (Δ), με τη χρήση καταλόγου λέξεων (Σ), χωρίς να κάνουν λάθος (Κ)

4^{ος} Να διακρίνουν το Π σε λέξεις που το έχουν σε οποιαδήποτε συλλαβή (Δ), με τη χρήση καταλόγου λέξεων (Σ), χωρίς να κάνουν λάθος (Κ)

5^{ος} Να διαβάζουν λέξεις με κεφαλαία και μικρά γράμματα που έχουν το Π (Δ),σε οποιαδήποτε συλλαβή (Σ),χωρίς να κάνουν λάθος (Κ)

6^{ος} Να γράφουν ,να διαβάζουν και να αποδίδουν το νόημα των λέξεων που αρχίζουν από Π (Δ),με τη χρήση καταλόγου λέξεων,ουσιαστικών,ρημάτων,επιρρημάτων (Σ),απαντώντας σωστά στις 9 από τις 10 περιπτώσεις Κριτήριο κυριαρχίας 90%

7^{ος} Να διαβάζουνκαι να γράφουν προτάσεις με δυο τρεις λέξεις που αρχίζουν από Π (Δ),με τη χρήση καταλόγου λέξεων (Σ), απαντώντας σωστά στις 8 απ' τις 10 Κριτήριο κυριαρχίας 80%

Ο νέος συμπεριφορισμός βάζει:

Χ στον παλιό συμπεριφορισμό E-A

σε περιορισμό την άμεση ανατροφοδότηση

φωναχτό-σιωπηρό λόγο

ασκήσεις με ομάδα (αυτορρύθμιση,αυτοέλεγχο,μεταγνώση,παίρνει από **Vygotsky** την επίδειξη και την μάθηση με μίμηση και παρατήρηση προτύπου **Bandura**

Ό,τι κάνουμε πρέπει να το εντάσσουμε στο ΟΛΟ.

ΔΟΜΗΤΙΣΜΟΣ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ.

Κριτική σκέψη:κρίνω σημαίνει λογικά εξετάζω και οργανώνω και τίποτα άλλο.

1.Ενέργειες διδασκαλίας (Οι μαθητές επισημαίνουν το θέμα διερεύνησης Γιατί; Πώς; Για ποιο σκοπό;)

2.Καταφεύγουν στις πηγές μάθησης (κείμενα κτλ.)**Διαβάζουν** (οπτική κωδικοποίηση),υπογραμμίζουν (τοπογραφική κωδικοποίηση)

3.Λένε πού το λέει και πώς το λέει; (λεκτική κωδικοποίηση για τις ανάγκες της βραχύχρονης μνήμης)

4.Διακρίνουν γνωρίσματα,ομαδοποιούν,προσδιορίζουν λεκτικά,καταλήγουν σε συμπεράσματα,επεξηγούν το πώς; και το γιατί; αναφέρουν παραδείγματα,διοργανώνουν με μοντέλα αναπαράστασης

5.Αναφέρονται στη διαδικασία

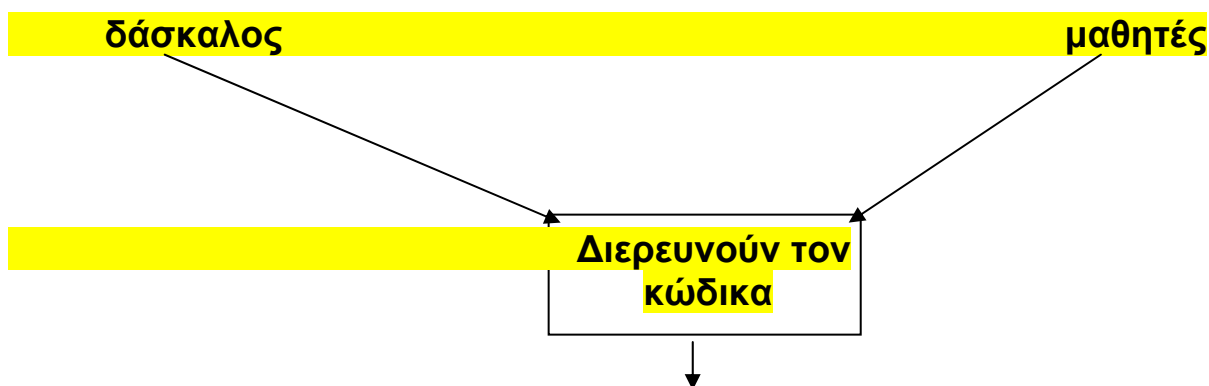
(Ζητούμε να μας διοργανώσουν αυτά που έμαθαν σχηματικά

Αισθητηριακή καταγραφή Οπτικοακουστική κωδικοποίηση	Βραχυπρόθεσμη Μνήμη Τοπογραφική-Λεκτική κωδικοποίηση	Μακροπρόθεσμη Μνήμη Σημασιολογική-συμβολική κωδικοποίηση και test πάνω στη διαδικασία ανάσυρση-κριτική
---	--	--

2. Αντίληψη για τη γνωστική δομή

- Δόμηση μαθημάτων κατά κλάδους
- Χωρισμός σε ενότητες με δομή (ολότητα) πίσω απ' αυτό που κάναμε να υπάρχει δομή
- Διάταξη σπειροειδής
- Διαπραγμάτωση με διαισθητικό και αναλυτικό τρόπο σκέψης
- Αρτιότερο επίτευγμα το επιχείρημα (αναγκάζεις το μαθητή να δίνει βάρος στον επεξηγηματικό λόγο)
- Εργάζεται με την πρόταση
- Πολυαισθητηριακή δόμηση, πολλαπλή κωδικοποίηση
- Δόμηση εσωτερικού λόγου (λεκτική αυτοκαθοδήγηση) θέλω το μαθητή να σκέφτεται (το δόμημα-το ενέργημα)

3. Πού στηρίζεται;



Ανακαλύπτουν και διοργανώνουν τις σχέσεις του. Έχουμε περάσει στην εποχή της σημειολογίας.

Η θέση: « Η ΓΝΩΣΗ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ »

4. Πώς αξιολογεί

- Έμφαση στη διαδικασία
- Χρησιμοποιεί τη διαμορφωτική αξιολόγηση (είναι συμβόλαιο μεταξύ δασκάλου-μαθητή)
- Η διαμορφωτική αξιολόγηση με τη διδ/ία πρέπει να πηγαίνουν χέρι-χέρι.

5. Πώς αντιλαμβάνεται τη μάθηση

-Ως επανακάλυψη των γνώσεων μέσω διερευνητικών διαδικασιών λογικής δόμησης.

6. Σε ποιο επίπεδο κινείται

-Επεξηγηματικής και διερευνητικής κατανόησης
(να δίνει απαντήσεις στο πώς; και στο γιατί;)

δεύτερο
επίπεδο

Τα παιδιά τα φέρνουμε στο σχολείο για να συνειδητοποιήσουν τις αρχές που κρύβονται.

7. Πώς ερμηνεύει τα λάθη

-Ως παρουσίαση γνωστικών κενών που οφείλονται σε ατελή κωδικοποίηση.
(Bruner πραξιακό, συμβολικό, εικονιστικό τρόπο)

Δεν μπορείς να έχεις σπειροειδή αντίληψη για τη διδ/ία και να ακολουθείς την τακτική των μικρών βημάτων.

Στην τάξη πρέπει να βασιλεύει **ο τεκμηριωμένος-επεξηγηματικός λόγος.**

Η έννοια του χρόνου για τα παιδιά ωριμάζει στα 14 χρόνια.

Γεωγραφία Πού; Ιστορία Πότε;
κοντράνονται

Ιστορία ←————→ Κοινωνική και πολιτική Αγωγή

π.χ. (Μελέτη Περιβάλλοντος)

1^η Ενότητα

Δάσκ.: Πού ζουν οι άνθρωποι;

Μαθ.: Σε χωριά και πόλεις.

Δ.: Γιατί;

Μαθ.: -α. Ο ένας έχει ανάγκη τον άλλον

β.....

γ.....

δ.....

ε.....

*Θέλουμε ο λόγος των μαθητών να είναι πολλαπλός και συνεχής.

2^η Ενότητα

Δάσκ.: Ποιες ανάγκες ικανοποιούν;

Μαθητές

-μόρφωση

-άθληση

- τροφή
- ψυχαγωγία
- υγεία

Ζητάμε απ' τους μαθητές να μας βρουν εικόνες που μας τα λέει το βιβλίο.

ανάγκες —————> **έργα και υπηρεσίες**

3^η Ενότητα

Τι μάθαμε χτες και προχτές; (Με δυο προτάσεις)

Καλούμε τα παιδιά να σκεφτούν, να ανοίξουν την απλή πρόταση και να την κάνουν παράγραφο.

Στο τέλος: Πρόταση κατακλείδα. (Δύναμη του λόγου)

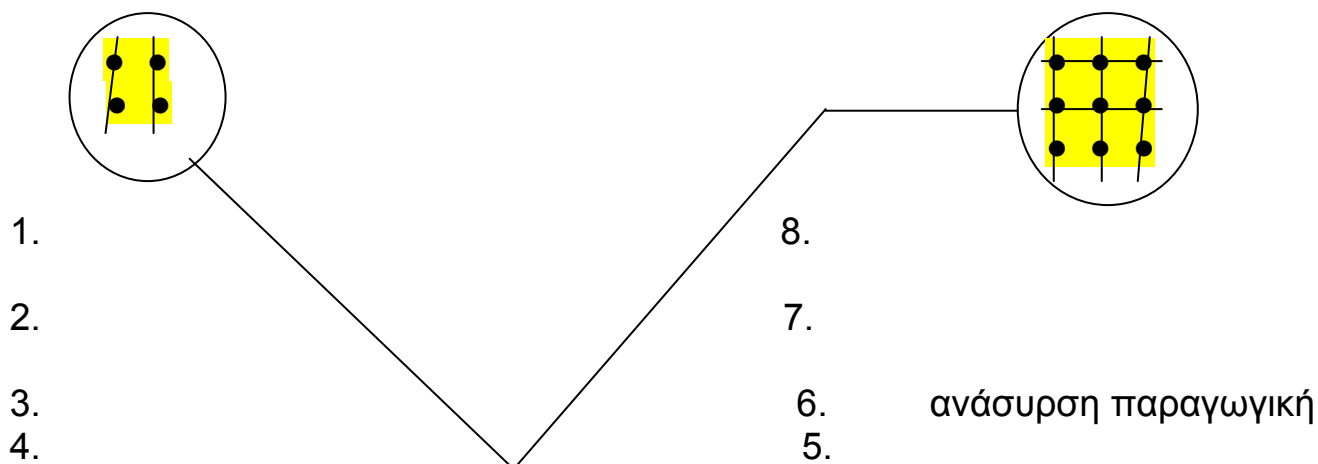
ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ-ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗ

Ο μαθητής δουλεύει με τις καταφάσεις (μια γνώση που ξέρει από παλιά) στη σκέψη του.

1. Ενέργειες διδασκαλίας

- α. Προσδιορίζεται το πρόβλημα
- β. Εκμεταλλευόμαστε την προηγούμενη γνώση για την πρόταση σχεδίου ενεργειών και υπολογισμό αποτελεσμάτων
- γ. Τίθεται το σχέδιο σε εφαρμογή
- δ. Δημιουργία κοινωνικογνωστικής σύγκρουσης
- ε. Γίνονται αντιστοιχίσεις
- στ. Αναφαίνονται οι μετασχηματισμοί
- ζ. Συσχετίζονται τα μοντέλα γνώσης
- η. Ελέγχεται η γνωστική υπέρβαση



2. Μοντέλο εξισορρόπησης

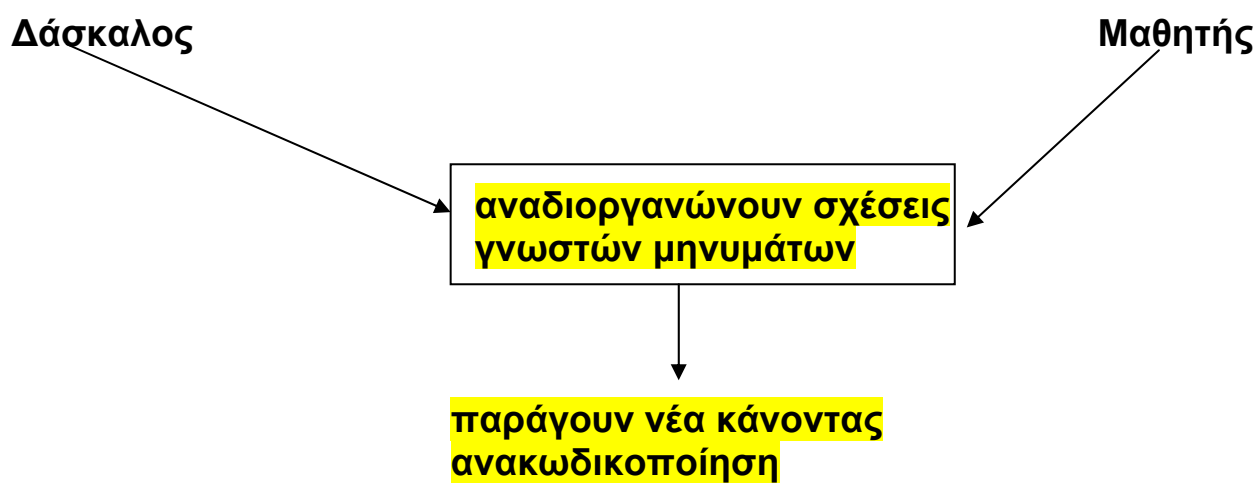
- Διαθεματική δόμηση της διδακτέας ύλης
- Χωρισμός σε ενότητες με δομή (ολότητα, μετασχηματισμός, αυτορρύθμιση)
- Διάταξη ενοτήτων σπειροειδής

- Έμφαση(δίνει έμφαση στο γραπτό λόγο) στη γενετική γνώση(μετασχηματισμούς).
- Εργάζεται με την παράγραφο (πώς γίνονται τα πράγματα)
- Καθιερώνει ανακυκλωτικά σχήματα διδασκαλίας
- Δόμηση γνώσης με την ενδοσκοπική ανάκληση και με τις μεταγνωστικές δεξιότητες

Βιωματικός δομισμός-Αντρέας Δημητρίου

Πίστευε ότι ο άνθρωπος έχει μία και αδιαίρετη δομή που υποδιαιρείται σε δομές (ποιοτική, ποσοτική, συσχετική, χωροχρονική κτλ.)

3.Πού στηρίζεται



Παιδευτική αξιολόγηση: Βοηθά το μαθητή να αναγνωρίσει και να διευθετήσει τα λάθη του.

Θέση: Η γνώση οικοδομείται

4.Πώς αξιολογεί

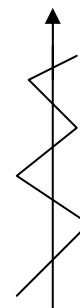
Έμφαση στο μετασχηματισμό για την ανάδειξη ανώτερων γνωστικών δομών
Παιδευτική αξιολόγηση

5.Πώς αντιλαμβάνεται τη μάθηση

Ως κατασκευή γνώσεων με αναγωγή απ' την κατώτερη δομή στην ανώτερη

6.Σε ποιο επίπεδο κινείται

παραγωγής γνώσεων



7. Πώς ερμηνεύει τα λάθη

Ως ανεπαρκείς ή λαθεμένους μετασχηματισμούς προηγούμενων γνώσεων
Συμπληρωματικές έννοιες

Κονστρουκτιβισμός: είναι η αναγωγή απ' την κατώτερη γνώση στην ανώτερη, απ' την εμπειρική γνώση στη λογικομαθηματική.

Η διδασκαλία μας έχει ανακυκλωτικό χαρακτήρα, τα μαθήματα είναι το ένα πάνω στο άλλο (ανακυκλωτικά)

Ελέγχεται η γνωστική υπέρβαση

Ο μαθητής να δουλέψει με αυτοέλεγχο, να πάρει ο μαθητής ένα πρόβλημα πολλαπλασιασμού και να κάνει ένα ή περισσότερα διαίρεσης και αντίστροφα.

-ολότητα

-ένταξη σχέσεων σε ομάδες

-αυτορρύθμιση

-αναδιοργάνωση

επιστημολογία της διδακτικής

Το πώς αλλιώς οδηγεί στην αναδιοργάνωση που υπάρχει.

Συνδυαστικότητα: Ο μαθητής φτάνει σ' ένα είδος παιδικής σοφίας δηλ. τον άλλο τρόπο, γιατί διαφορετικά οι μαθητές έχουν μείνει μονόφθαλμοι.

Μέσα στο συγχρονικό παρόν υπάρχει ένα συγχρονικό παρελθόν και ένα συγχρονικό μέλλον.

Αυτό που ζητάμε απ' τα παιδιά είναι η **εναντίωση**, ο μαθητής νιώθει ένα τράνταγμα.

Χωρίς το μετασχηματισμό δεν έχω γνώση, γιατί **ο μετασχηματισμός είναι η πηγή**

της γνώσης.

Οι δάσκαλοι ασκούνται στο χειρισμό της αντιστοίχισης «ένα προς ένα»

Ένα στοιχείο πρέπει να παραμείνει σταθερό «**αναλλοίωτο**», δηλ. οι μετασχηματισμοί έχουν και μία σταθερότητα (που είναι το κλειδί για τους μετασχηματισμούς)

Επεκτάσεις:

Δηλαδή πότε άλλοτε είδαμε κάτι όμοιο ή παρόμοιο (κάνει συνδέσεις)

Τι άλλο έχουμε να πούμε τώρα; (ανοίγει τη δομή της γνώσης)

Πηγαίνει η σκέψη «βήμα βήμα» και κάνει «συμπλεκτικότητα» (σύνθεση)

Η συμπλεκτικότητα πάντοτε μας δίνει την ολότητα. Να παρουσιαστεί το όλο σε σχέση με τις ομάδες.

Πρώτος βασικός μετασχηματισμός είναι η **αντιστρεψιμότητα** και συνδυάζεται με τη θέση-αντίθεση. Οδηγείται στην ισορρόπηση των δομών.

ΚΥΡΙΑΡΧΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Η διαδικασία της μάθησης στη γλωσσική διδασκαλία διαρθρώνεται με διάφορους τρόπους. Οι τρόποι αυτοί είναι συνάρτηση των αντίληψεών μας για ...

-τη μάθηση

-τη γνωστική δομή

- τη διδακτική εργασία

τη λεκτική επικοινωνία

την απόδοση των μαθητών

-την αξιολόγηση

Οργανωτικές αρχές

του διδακτικού γίνεσθαι:

- το χειρισμό των λαθών
- την παρακίνηση των μαθητών
- κ.ά.

Διαμορφώνονται δύο κυρίαρχα διδακτικά παραδείγματα προσεγγίσεων στη γλωσσική διδασκαλία:

το συμπεριφοριστικό

το γνωστικό

Θα παρουσιαστούν

ως κατασκευές από
αντιλήψεις με υπόσταση

ως εργαλειακή γνώση
χρήσιμη για τη γλωσσική
διδασκαλία

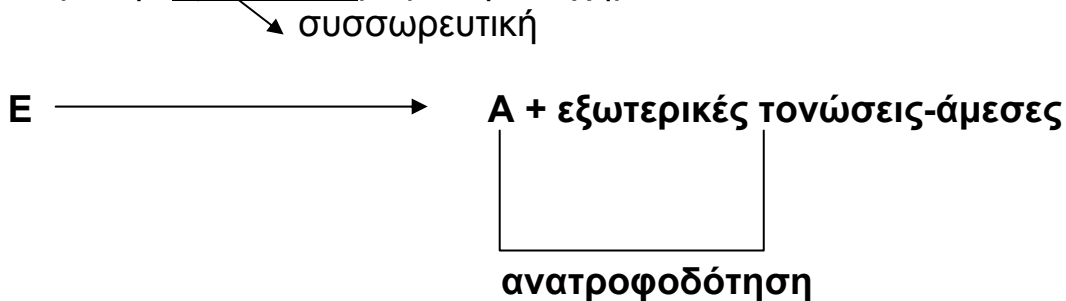
οι αντιλήψεις είναι ριζικά διαμορφωμένες
είναι αναπαραστάσεις που έχουμε μέσα μας.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΟ ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Αντιλήψεις για...

.Μάθηση

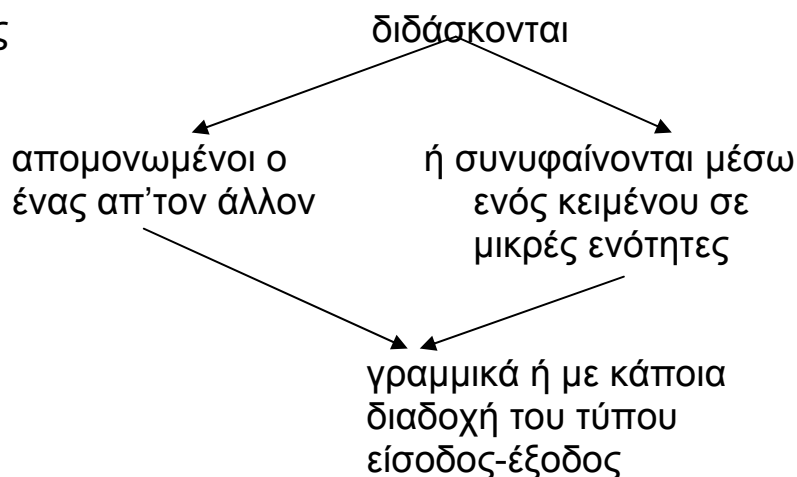
Η γνώση αποκτιέται με την εξάσκηση με βάση το σχήμα:



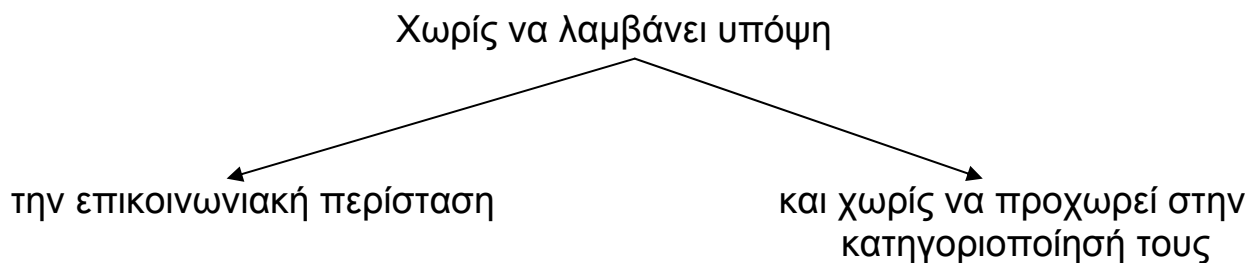
.Γνωστική δομή

Οι τομείς του γλωσσικού μαθήματος

- ανάγνωση
- γραμματική
- σύνταξη
- ορθογραφία
- λεξιλόγιο
- γραπτή έκφραση



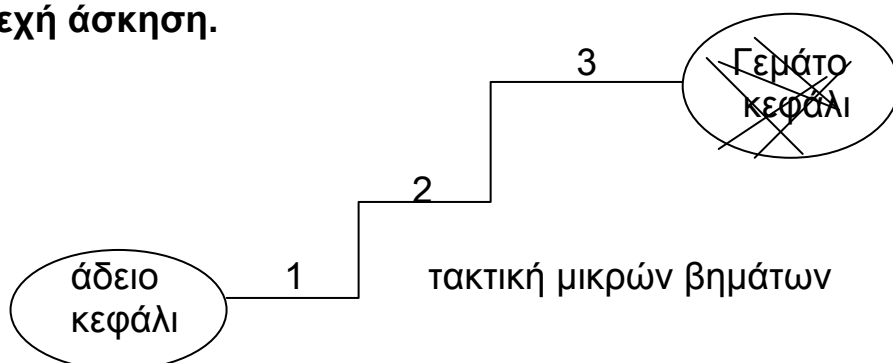
Προσπαθεί με συγκεντρώσεις των περιπτώσεων να συγκροτήσει γλωσσικά σύνολα (φράσεις, προτάσεις-μοντέλα) *λογοτεχνικού τύπου



Χρησιμοποιεί ως μονάδα διδασκαλίας την πρόταση

Διδακτική εργασία

Η γνώση μεταβιβάζεται απ' το Δ στους Μ με **δόσεις** και με την **τακτική των μικρών βημάτων**. Οι μαθητές αναπαράγουν τα παραδείγματα **γλωσσικής χρήσης με συνεχή άσκηση**.



1. Οι μαθητές διαβάζουν το κείμενο σε «ασυμφωνία» με το δάσκαλο.

Χωρίς να ενεργοποιηθεί η αντίληψη/προσοχή τους που είναι επιλεκτικές και απαιτούν τη διαμόρφωση κατάστασης προβληματισμού.

οι αναγνώσεις τους έχουν εξεταστικό χαρακτήρα

2. Η συζήτηση προσπαθεί να δώσει απάντηση στα ερωτήματα: τι λέει, πώς το λέει, γιατί, για ποιο σκοπό...

Οι μαθητές αναζητούν απαντήσεις: πού το λέει, πώς το λέει...

χωρίς να έχουν «εγκλωβιστεί» στη διαδικασία αφού δεν αναζητούν:

να επιβεβαιώσουν

ή να απορρίψουν προβληματισμούς τους

Οι ασκήσεις που καλούνται οι μαθητές να συμπληρώσουν:

*Είναι παραδείγματα προς απομίμηση συνήθως ερήμην του κειμένου.

*Έχουν αποσπασματικό χαρακτήρα, περνούν απ' το ένα φαινόμενο στο άλλο χωρίς να έχει εξασφαλιστεί η ετοιμότητα των μαθητών.

*Η συμπλήρωσή τους γίνεται μία...μία γραμμικά...το βάρος πέφτει στη συμπλήρωση

4.Κυρίαρχη μορφή μαθητικής οργάνωσης

«Όλοι μαζί ομοιόμορφα και συντονισμένα...».

Στο «Σκέφτομαι και γράφω» οι μαθητές γράφουν απευθείας το κείμενο, αφού προετοιμαστούν νοηματικά, συναισθηματικά...



Το κείμενό τους είναι μία αναπαραγωγή του κειμένου του βιβλίου

φτωχό σε περιεχόμενο, με χαλαρή δομή και επαναλήψεις κτλ.

Χρησιμοποιείται μόνο η συγγραφική διαδικασία.

Η γνώση που αποκτούν οι μαθητές είναι προϊόν «επιβεβλημένης συναίνεσης».

Λεκτική επικοινωνία

1.Κωδικοποίηση

Αποκωδικοποίηση

Πομπός
Δ

μήνυμα
κώδικας

Αποδέκτες
Μ

περισσότητα λόγου

2.Κατεύθυνση επικοινωνίας

Δ → Μ
μονόδρομη
ανατροφοδότηση

Δ ↔ Μ } κλειστή
αμφίδρομη

Ο δάσκαλος λειτουργεί ως γυμναστής και όχι ως ανατόμος.

Οι παρεμβάσεις που κάνει ο δάσκαλος:

ν ομιλία Δ
ομιλία Μ

v Δ Εισηγείται ,διατυπώνει ερωτήσεις
 Δ Επαινεί,αποδέχεται ιδέες,καθοδηγεί

v Δ Επαινεί,αποδέχεται ιδέες...
 Δ Επιπλήττει

v Δ Καθοδήγηση
 Μ Πρωτοβουλία

v Μ Απαντά μηχανικά
 Μ Απαντά σκεπτόμενα

4.Κλειστές ερωτήσεις (ο εκπαιδευτικός που τις κάνει ξέρει ήδη τις απαντήσεις)

5.Ατεκμηρίωτος λόγος (προσφυγή στη μονοδιάστατη λογική)

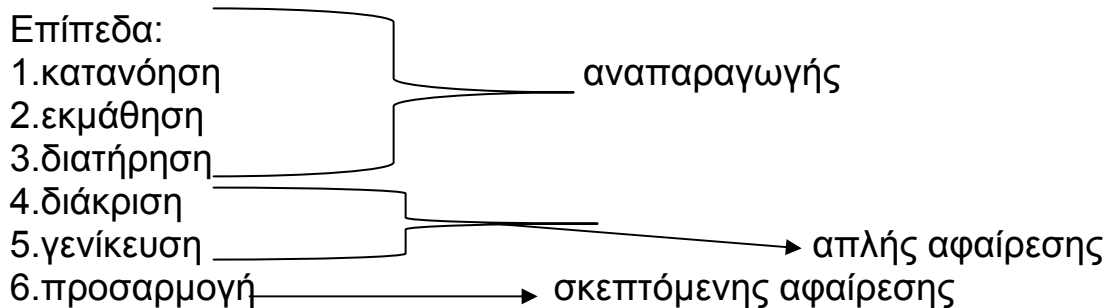
Ο δάσκαλος βρίσκεται στο **προσκήνιο** της διδασκαλίας.

Θέση: Η γνώση μεταβιβάζεται

Απόδοση μαθητών

Έμφαση στη δηλωτική γνώση

Μορφές εμφάνισης των προϊόντων



Παρουσιάζονται προϊόντα στις φάσεις της μαθησιακής ιεραρχίας.:

περισσότερο → 1,2,3

λιγότερο → 4,5

καθόλου → 6

Αξιολόγηση των μαθητών

Έμφαση στο αποτέλεσμα ... ως προϊόν συσσωρευτικής εξάσκησης

Χρησιμοποιείται η αποδεικτική αξιολόγηση με σκοπό την εξωτερική τόνωση.

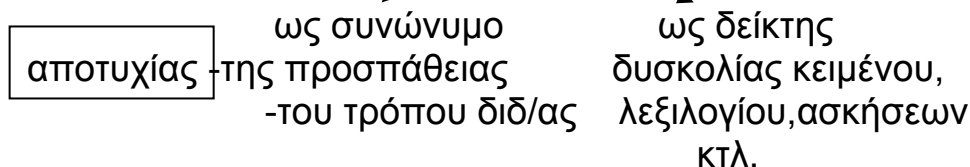
Χειρισμός λαθών των μαθητών

Ερμηνεύονται

ως αποτέλεσμα

- βιασύνης
- απροσεξίας
- σύγχυσης
- επιπολαιότητας

Θεωρούνται



Αντιμετωπίζονται

-με εξάσκηση

-παρακίνηση

Διαστάσεις

- 1.Επιτυχία ορίζεται ως...
- 2.Αξία δίνεται στην ...
- 3.Λόγοι ικανοποίησης...
- 4.Ο δάσκαλος προσανατολισμένος...
- 5.Τα λάθη εκλαμβάνονται ως ...
- 6.Λόγοι για καταβολή προσπάθειας...
- 7.Κριτήριο αξιολόγησης...

Προσανατολισμός

- στην επίδοση
- η εκτίμηση με υψηλούς βαθμούς
- ικανότητα συμπλήρωσης
- να τα καταφέρνει καλύτερα...
- Πώς οι μαθητές αποδίδουν/συμπληρώνουν
- πηγή άγχους...
- επιδόσεις καλύτερες
- σύμφωνα με ομάδες αναφοράς

Το συμπεριφοριστικό κυρίαρχο διδακτικό παράδειγμα

Στηρίζεται στον αμερικανικό δομισμό.

Εξυπηρετείται απ' τις αρχές της άμεσης διδ/ας.

Οι μαθητές χάνουν τη συνολική όψη αυτού που μελετούν.

Εξασκούνται να εκτελούν χωρίς να ψάχνουν το νόημα.

Η τακτική των δόσεων και των μικρών βημάτων είναι η διδ/α της μη έννοιας.

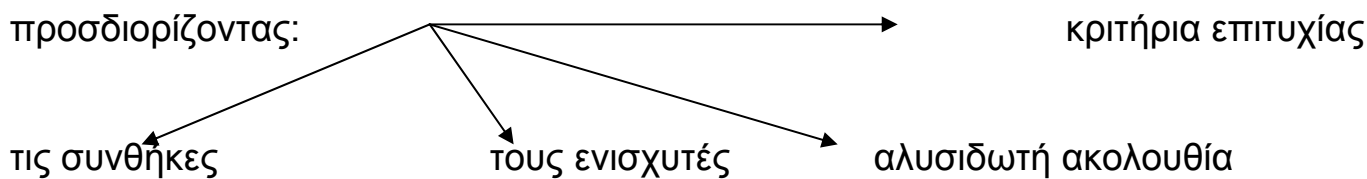
Συνταιριάζει για το σχεδιασμό προγραμμάτων για μαθητές με δυσκολίες γλωσσικής μορφής.

Εφαρμόζουν τη μέθοδο ανάλυσης έργου.

Στόχος προγραμμάτων σπουδών.



ανάλυση:στόχους-βήματα



Κάθε **διδασκτικό στόχο-βήμα** τον διαπραγματευόμαστε με τις **φάσεις της μαθησιακής ιεραρχίας**:

- | | |
|--------------|---------------|
| 1. Κατανόηση | 4. Διάκριση |
| 2. Εκμάθηση | 5. Γενίκευση |
| 3. Διατήρηση | 6. Προσαρμογή |

Ανακεφαλαίωση

τη μάθηση

συσσωρευτική εξάσκηση

τη γνωστική δομή

συνύφανση τομέων
 γραμμική διάταξη
 γλωσσικά σύνολα
 πρόταση

τη διδακτική εργασία

ανάλυση έργου
 τακτική μικρών βημάτων
 μαθησιακή ιεραρχία
 επιβεβλημένη συναίνεση
 εξεταστική ανάγνωση
 όλοι μαζί ομοιόμορφα
 συγγραφική διαδικασία

τη λεκτική επικοινωνία

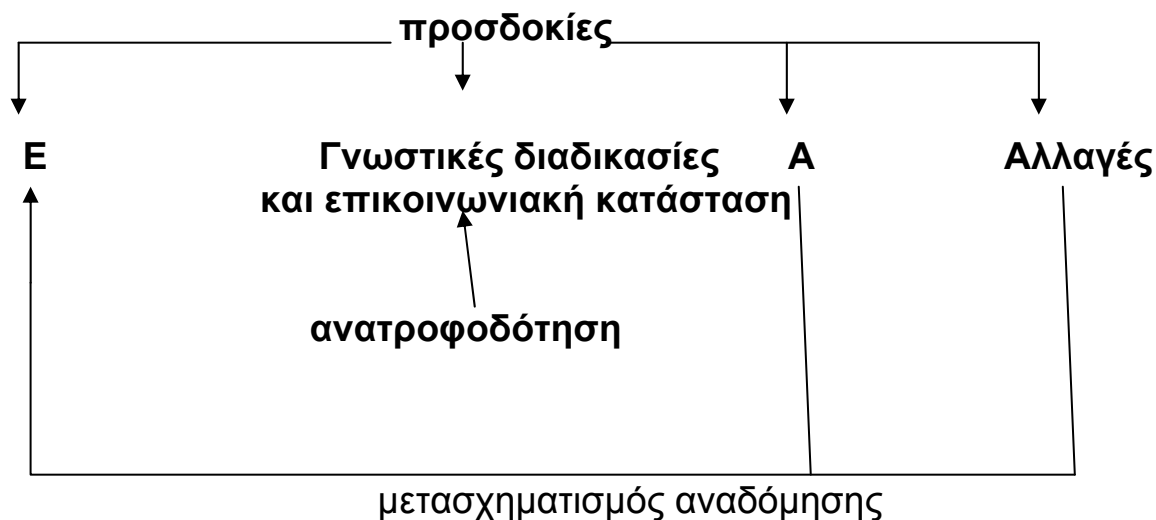
περισσότητα λόγου/άμεσες παρεμβάσεις
 μονόδρομη/αμφίδρομη
 κλειστές ερωτήσεις
 αμφίδρομη επικοινωνία

ΓΛΩΣΤΙΚΟ ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Αντιλήψεις για...

Μάθηση:

Η γνώση ανακαλύπτεται, οργανώνεται και κατασκευάζεται με βάση το σχήμα:



ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Οι τομείς του γλωσσικού μαθήματος δε συνυφαίνονται αλλά δομούνται μέσω διαφόρων τύπων κειμένου:

-απαριθμητικά

-ενημερωτικά

-λογοτεχνικά

-επεξηγηματικά

-χρηστικά

Η γλώσσα αντιμετωπίζεται ως ΟΛΟ.

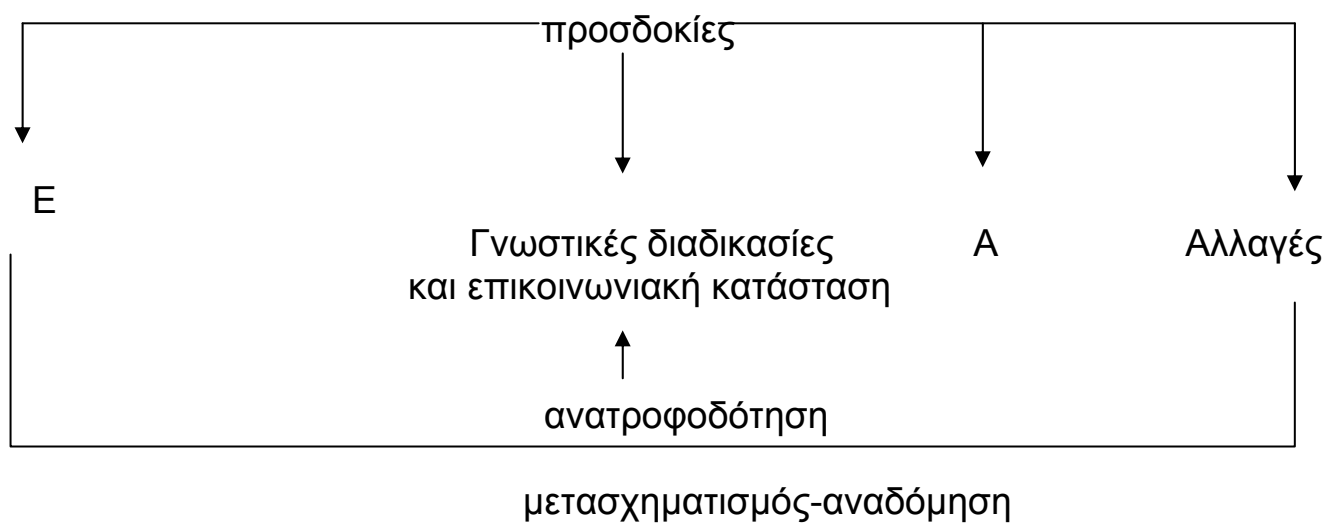
Η διδασκαλία αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά του κειμένου που απαρτίζουν τη δομή του.

ΓΝΩΣΙΑΚΟ ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΜΑΘΗΣΗ

Αντιλήψεις για ...

Η γνώση ανακαλύπτεται, οργανώνεται και κατασκευάζεται με βάση το σχήμα:



ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

- απαριθμητικά
- ενημερωτικά
- λογοτεχνικά
- επεξηγηματικά
- χρηστικά

Οι τομείς του γλωσσικού μαθήματος δομούνται μέσω διαφόρων τύπων κειμένου.

Η γλώσσα αντιμετωπίζεται ως ΟΛΟ.

Η διδασκαλία αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά του κειμένου που απαρτίζουν τη δομή του.

Χαρακτηριστικά δομής κειμένου

Οι τομείς του γλωσσικού μαθήματος ομογενοποιούνται σε γνώσεις-δομές

1.λειτουργία

2.πρότυπο οργάνωσης

3.περιεχόμενο

4.μορφή

5.γραμματοσυντακτικές δομές

6.διαδικασίες ανάγνωσης

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η λεκτική πράξη

Επαναφέρεται

Η παραγωγή γραπτού λόγου

Η σημασία

Η συγκρότηση της αναγκαίας μεταγλώσσας

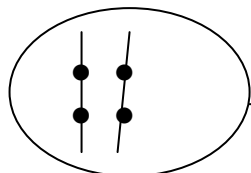
Η ερμηνευτική προσπέλαση

Η μεταγλώσσα είναι η ορθογραφία, άρα μας ενδιαφέρει ο κώδικας στη γραπτή του μορφή.

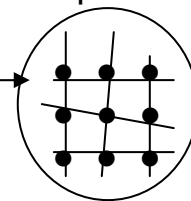
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

I. Η ΓΝΩΣΗ

Ανακαλύπτεται



Οικοδομείται



1. Διερευνητικό ερώτημα
2. Εξεταστική ανάγνωση, υπογράμμιση
3. Ανακύκλωση πληροφοριών
4. Αναλυτική ανάγνωση, ανακάλυψη μηνύματος

5. Μετάπλαση κειμένου

6. Συσχέτιση προϊόντων ανακαλυπτικής και συνθετικής ανάγνωσης
7. Συνθετική και μεταγνωστική ανάγνωση

1. Γιατί; Πώς; Για ποιο σκοπό;
2. Υπογράμμιση φράσεων

Επιλεκτική αντίληψη

3. Πού το λέει; Πώς το λέει;
- Έχετε δει ή νιώσει κάτι παρόμοιο;
- Έχετε θελήσει κάτι παρόμοιο;

Βραχυπρόθεσμη μνήμη
Εξέταση πληροφοριών υπό το φως δικών τους εμπειριών

4. Διάκριση, ομαδοποίηση...
- Ανακάλυψη χαρακτηριστικών δομής κειμένου

Μακροπρόθεσμη μνήμη

Τα κείμενα για τα παιδιά πρέπει να έχουν σταθερή και προβλέψιμη δομή.

Τα χαρακτηριστικά είναι έξι (6) :

1. Τόπος, χρόνος, άνθρωποι (πλαίσιο)
2. Αρχή (περιγράφουμε ένα εντυπωσιακό γεγονός, για να προκαλέσει την προσοχή του αναγνώστη)
3. Η αντίδραση του πρωταγωνιστή στο εντυπωσιακό γεγονός και οι στόχοι του.
4. Η προσπάθεια του πρωταγωνιστή με βάση τους στόχους του. (Έχουμε μετάπτωση από τον προφορικό στο γραπτό λόγο, χρειάζονται τα εργαλεία)
5. Τα αποτελέσματα της προσπάθειας του πρωταγωνιστή με βάση τους στόχους του.
6. Οι συνέπειες που ακολουθούν πάντοτε τα αποτελέσματα. (δηλ. ένα κείμενο θα πρέπει στην αρχή να έχει έξι παραγράφους)

Μετάπλαση: δηλ. να συμπληρώσουν τη δομή του κειμένου. π.χ. Τι θα έλεγε κάποιος που είχε αντίθετη γνώμη.

Ένα λογοτεχνικό κείμενο να το κάνουμε πληροφοριακό με αλλαγή ρημάτων από Ενεργητική φωνή σε Μέση φωνή Αλλαγή σημαντική στα εργαλεία του μαθητή για να εκφραστεί,είναι σαν να εισάγεις άλλους τρόπους , επεκτάσεις

Συνθετική και μεταγλωσσική ανάγνωση δηλ. προσθέτω γνώσεις στο κείμενο.π.χ.Πού αλλού είδαμε κάτι όμοιο ή παρόμοιο.(αυτοέλεγχο,αυτορρύθμιση).Συσχετίζουμε τα προϊόντα της πρώτης δουλειάς με τις άλλες.

Μεταβολή οπτικής γωνίας του χρόνου διαφορετική αρχή ή τέλος,μεταβολή του είδους π.χ.

- Από θεατρικό σε διηγηματικό
- Από πλάγιο λόγο σε ευθύ
- Αφαίρεση προσώπων
- Αλλαγή σκοπιάς
- Μεταβολή εξέλιξης
- Πρόσθεση,αφαίρεση επιθέτων ,μεταφορών...
- Αλλαγή λέξεων,φράσεων
- Μεταφορά προσώπου,αριθμού.
- Αφήγηση από το θύμα,δράστη,αυτόπτη μάρτυρα κτλ.

Κοινωνικογνωστική σύγκρουση

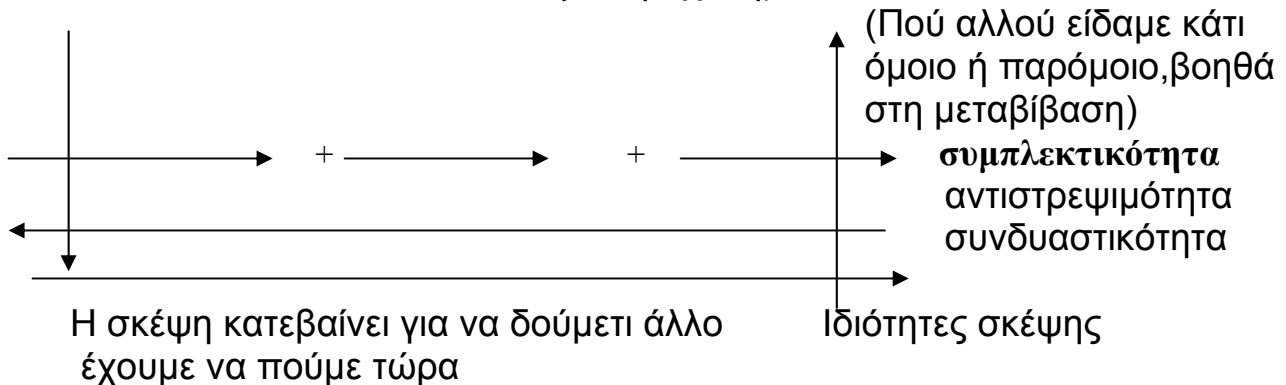
Ανάδειξη πολυμορφίας,ποικιλίας, διαφοροποίησης της γλώσσας

Μετασχηματισμός (οδηγεί στην αναδιοργάνωση,είναι η πηγή της γνώσης)

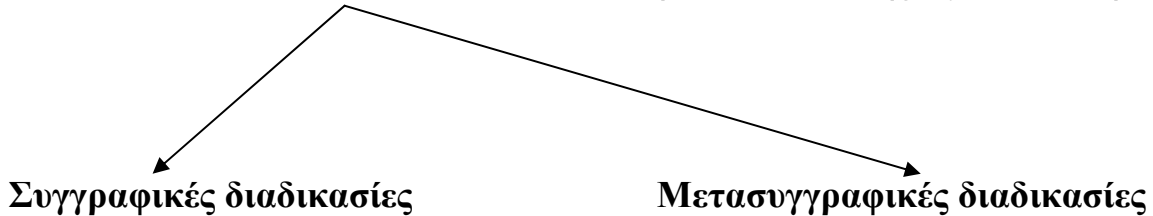
Πώς από το έναπροέκυψε το άλλο; ...πού μοιάζουν;...Τι άλλαξε και τι έμεινε το ίδιο;

Αναγωγή από την κατώτερη δομή στην ανώτερη

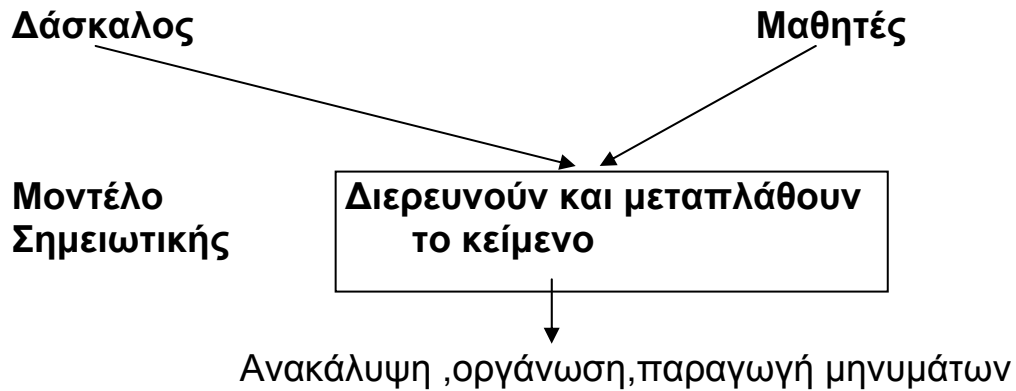
ΚΥΚΛΩΜΑ ΜΑΘΗΣΗΣ (Κυρίως το χρησιμοποιούν αυτοί που προέρχονται από την Πιαζετική σχολή)



II. Σκέφτομαι και γράφω (και εδώ έχουμε τη διαδικασία της εξισορρόπησης)

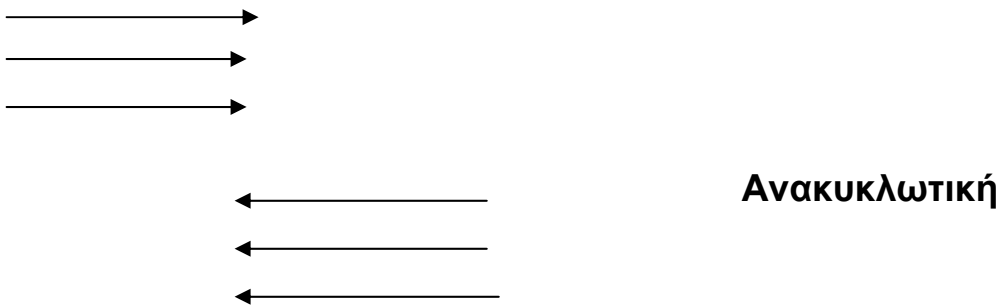


ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ



Παίρνουμε την επικοινωνία από το δάσκαλο και το μαθητή και τη μεταφέρουμε στον κώδικα δηλ. από τον προφορικό στο γραπτό λόγο.

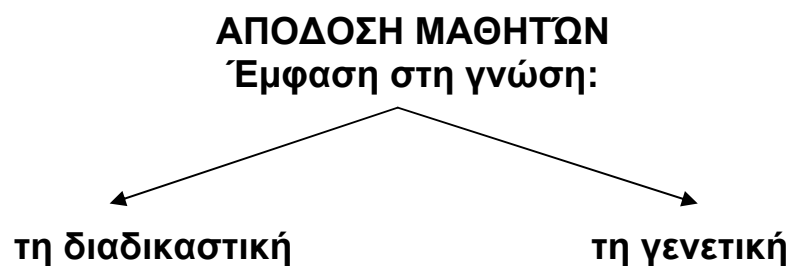
-Κατεύθυνση επικοινωνίας



-Έμμεσες λεκτικές παρεμβάσεις

-Διερευνητικές ερωτήσεις

-Αναλογία κλειστών/ανοιχτών (καλύτερη)

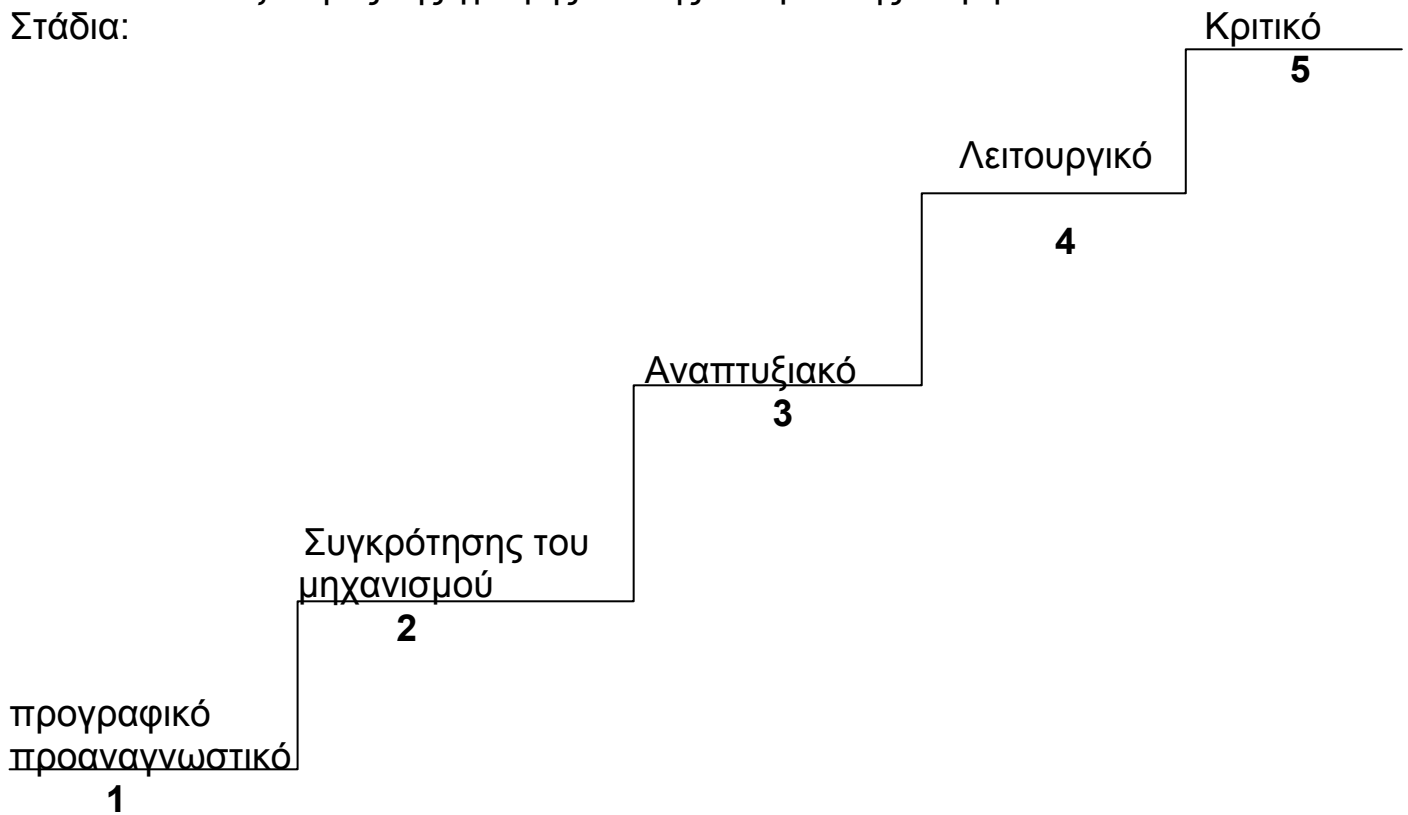


Οι μαθητές να γίνονται κοινωνοί της σκέψης των συμμαθητών τους.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης

Οι δεξιότητες της γραφής και της ανάγνωσης συγκροτούνται σταδιακά.

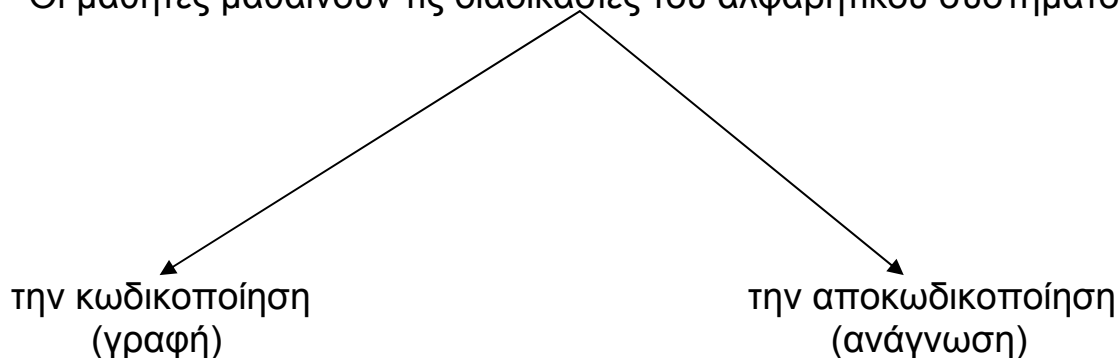
Στάδια:



Η γνώση των σταδίων είναι απαραίτητη για την εκτίμηση της αναγνωστικής δεξιότητας των μαθητών, τη συγκεκριμενοποίηση των διδακτικών στόχων, την επιλογή των στρατηγικών διδασκαλίας, τη διαμόρφωση εξατομικευμένων προγραμμάτων διδακτικής παρέμβασης κτλ.

ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

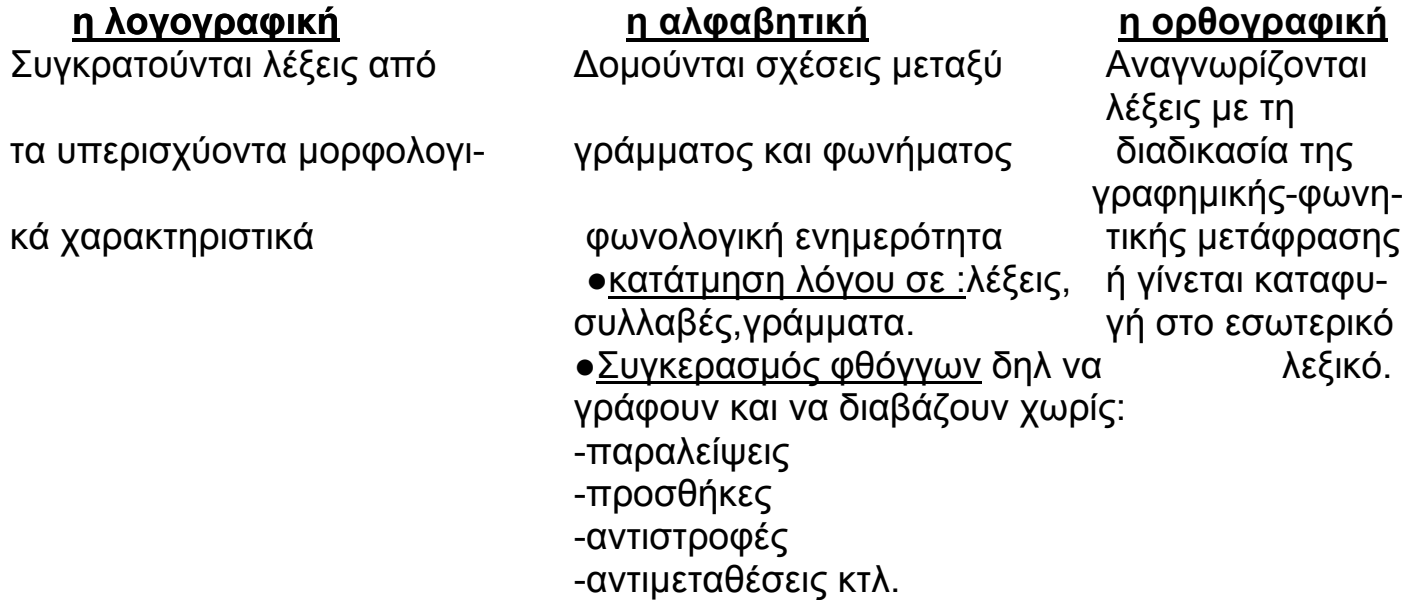
Οι μαθητές μαθαίνουν τις διαδικασίες του αλφαβητικού συστήματος



Η χρησιμοποίηση του γραπτού λόγου δεν είναι σωστό να μετατίθεται.

Η συγκρότηση του μηχανισμού γραφής και ανάγνωσης

Διακρίνονται τρεις φάσεις



Λέξη που πρόκειται να γραφεί ή να διαβαστεί



ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ

ΣΤΟ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟ

-Πρόγραμμα προετοιμασίας με δραστηριότητες:
α)γνωστικού σχήματος του σώματος
π.χ. να δείξουν το δεξί τους χέρι,το αριστερό κτλ.

να αναγνωρίσουν αυτά σ'άλλα παιδιά κτλ.

β) Προσανατολισμού στο χώρο

π.χ. Να διακρίνουν τη θέση των αντικειμένων
στο χώρο
πάνω από κάτω από

γ)Προσανατολισμού στο χρόνο

π.χ. Να διατάζουν γεγονότα της ζωής τους κτλ.

δ) Οργάνωσης του χρόνου

Το που λί πε τά



Μετρούν τις φωνούλες χτυπώντας το τραπεζάκι τους

ε)Προαναγνωστικές δεξιότητες π.χ.τα παι-
διά εκφράζονται και απομονώνουμε μια
φράση τους

π.χ.«Τα παιδιά που ζουν στην αυλή»
(κωδικοποίηση)

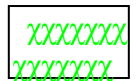
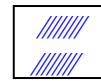
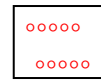
Τη διαβάζουμε όλοι μαζί.

(αποκωδικοποίηση)

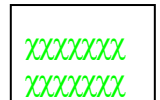
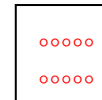
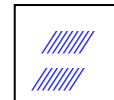
Ύστερα παίζουμε το παιχνίδι της
ξεχασμένης λέξης

Τα παιδιά στην αυλή.

Αντικαθιστούμε τις λέξεις με
χρωματιστές ταινίες.



Κάνουμε αλλαγές



στ) Προγραφικές

Αναπαριστούν διαδρομές:

κυκλικές,ημικυκλικές,τεθλασμένες κτλ.

με γραφικό τρόπο κτλ.

Στο Δημοτικό

περιλαμβάνει δραστηριότητες

α)πρώτη φάση (Σεπτέμβριος)

-Προφορικής έκφρασης

Τα παιδιά «διαβάζουν» εικόνες και
συνθέτουν ιστορίες

-Γραφικές ασκήσεις

Διακρίνουν γραμμές στις εικόνες και
ασκούνται στην απομίμησή τους

-Σύνδεσης προφορικής και γραπτής έκφραση

Τα παιδιά εκφράζονται,απομονώνουμε και γρά-
φουμε φράσεις στον πίνακα (κωδικοποίηση)

Ύστερα διαβάζουν αυτές (αποκωδικοποίηση)

Το πρόγραμμα εκμάθησης

β) δεύτερη φάση (Οκτώβριος)

(απαίτηση για κυρίαρχη μάθηση)

-Γνωριμία

με γράμματα διγράμματα και

τριγράμματα συλλαβές-λέξεις

Με 32 εικόνες συγκεκριμένων πραγμάτων
που το πρώτο γράμμα ή την πρώτη συλλα-
βή την έχουμε χρωματίσει,βγάζουμε:

ο,ι,η,α,ε,το,τι,τα,να,θα,με,σε,δε,για,που

●Η προσέγγιση είναι ολική.

Ύστερα τα παιδιά αναγνωρίζουν το φθόγ-
γο ή τη συλλαβή και σε άλλες λέξεις στην

αρχή ή στο τέλος τους.

● Τέλος γράφουν...

Παραλείπουμε λέξεις και τις βρίσκουν κτλ.

- Συχνή επανάληψη (ταυτόσημη/εναλλακτική).

Εδώ χάνουμε πολύ χρόνο-32 διδακτικές ενότητες, έχουμε ένα «παπουτσωμένο» συμπεριφορισμό, πάμε βήμα-βήμα ενώ η ανάγνωση είναι δόμηση και αναδόμηση.

Τύπος πρόσθετου υλικού που παράγουμε

Παράδειγμα: Το γράμμα Ο

Γράφω στην αρχή το Ο που λείπει:

εικόνα	εικόνα	εικόνα
_μπρέλα	-μάδα	-δηγός

γ' φάση

Εκμάθηση του μηχανισμού της ανάγνωσης

πρώτης ανάγνωσης (μέσα Νοεμβρίου)

(Κυρίαρχη μάθηση)

- Συζήτηση στην εικόνα ...
- Σιωπηρή ανάγνωση
- Ανάλυση και σύνθεση της λέξης με προφορικό και γραπτό συλλαβισμό
- Ανάγνωση του γλωσσικού στοιχείου

στην αρχή, στο εσωτερικό ή στο τέλος

- Γραφή αυτού
- Φωναχτή ανάγνωση
- Συζήτηση για το Ποιος; το τι; κτλ.
- Συμπλήρωση εργασιών
- Αναγνώριση του γλωσσικού στοιχείου «Γράφω και μαθαίνω» (Ορθογραφία)
- Λέξεις για την καρτέλα (λεξιλόγιο) «Ποιος» και «Τι» (Σύνταξη)

δ' φάση

Διορθωτική αγωγή της πρώτης

Μερικά παιδιά:

- συγχέουν γράμματα β-δ, μ-ν, φ-β
- δυσκολεύονται να διαβάσουν συμπλέγματα γραμμάτων

- κάνουν λάθος στην άρθρωση
- διατυπώνουν «αγραμματικές» φράσεις

(φράσεις που δεν υπάρχει σύνταξη)

- γράφουν ανόμοια, άνισα, ανεβαίνουν κατεβαίνουν απ' τη γραμμή των λέξεων

- γράφουν ανάποδα συνήθως:

το δ, το β, το γ, το ρ, το η

- παραλείπουν γράμματα, συλλαβές ή διαβάζουν πολύ αργά

- γράφουν ανορθόγραφα κτλ.

Αντιμετώπιση

- Πρόσθετο διδακτικό υλικό

- Μοντέλο κυρίαρχης μάθησης

- Χρησιμοποίηση όλων ιδιοτήτων της σκέψης:

- ταύτιση

- σύνθεση

- αντιστροφή

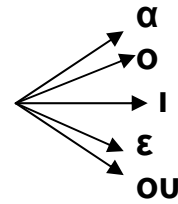
- αλληλοσυσχέτιση

1^ο παράδειγμα: το γράμμα γ

α)εικόνα

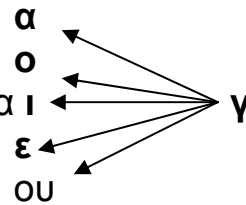
γάτα (ταύτιση)

β)Σύνθεση του γράμματος με φωνήεντα γ και δίψηφα φωνήεντα



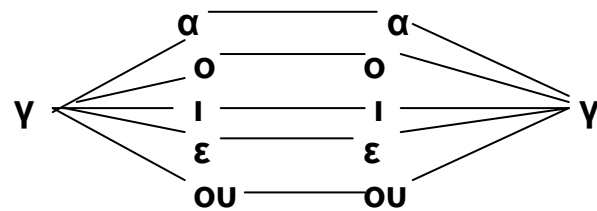
γ)Αντιστροφή

Τοποθετούμε τα φωνήεντα ή τα δίψηφα φωνήεντα μπροστά από το σύμφωνο

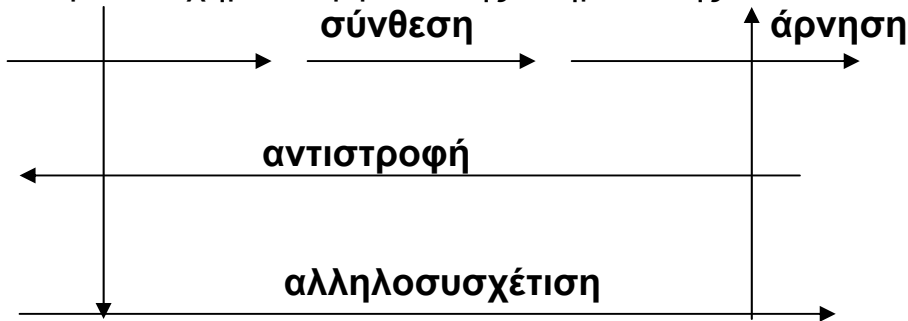


δ)Αλληλοσυσχέτιση

Συνδυάζουμε τις δύο προηγούμενες νοητικές ενέργειες: της σύνθεσης και της αντιστροφής



Σύμφωνα με το σχήμα ενεργειών της νοημοσύνης κατά τον J.Piaget



επιβεβαίωση

2^ο παράδειγμα:Μελέτη γραμμάτων που συγχέονται

π.χ. το φ και το β

Τα σύμφωνα αυτά είναι εξακολουθητικά.Το φ είναι άηχο σύμφωνο,γιατί δε δημιουργεί παλμικές κινήσεις στο λάρυγγα,όταν το προφέρουμε.Το β είναι ηχηρό σύμφωνο,γιατί δημιουργεί παλμικές κινήσεις όταν το προφέρουμε.

Μερικά παιδιά συγχέουν τα άηχα και τα ηχηρά σύμφωνα όπως:

φ-β, θ-δ, σ-ζ, χ-γ, ν-ντ, κ-γκ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

1^η .Συσχετίζουμε τα γράμματα αυτά με απλές λέξεις κλειδιά όπως:

φίδι → φ

βόδι → β

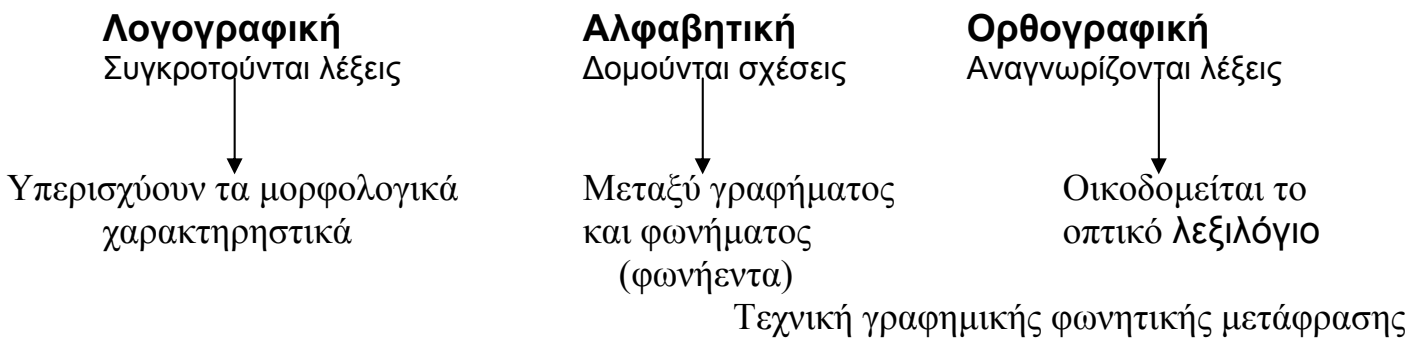
2^η .Βάζουμε τα παιδιά να τα προφέρουν για να νιώσουν τη διαφορά τους

3^η .Συνδυάζουμε τα σύμφωνα μ'ένα φωνήεν: β-ο,φ-α,φ-ο

4^η Αντιστροφή

5^η Αλληλοσυσχέτιση

6^η Αλλάζουμε φωνήεντα ή δίψηφα φωνήεντα



Η ανάγνωση κειμένων δεν πρέπει να καθυστερεί

Δεν είναι βήμα- βήμα
συσσωρευτική διαδικασία

Είναι δραστηριότητα
δόμησης και αναδόμησης

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΣΙΩΠΗΡΗ

ΦΩΝΑΧΤΗ

Γραπτός λόγος → Αποκωδικοποίηση (Δομούν το νόημα) → Νόημα → Κωδικοποίηση (ηχηροποιούν το νόημα) → Προφορικός λόγος

Λέξη πριν το και τραβάμε μια γραμμή (υψώνουμε τη φωνή)

Λέξη πριν το κόμμα τραβάμε δυο γραμμές (υψώνουμε τη φωνή)

Λέξη πριν την τελεία τραβάμε τρεις γραμμές (υψώνουμε τη φωνή)

Κουμπιάς Εκδόσεις Ατραπός
«Μοντέλα ανάγνωσης»

Ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης

1^ο στάδιο: Αναδυόμενης γραφής και ανάγνωσης-Προφορικής έκφρασης, όπου οι μαθητές «διαβάζουν εικόνες» και συνθέτουν ιστορίες.

Γραφικές με σκοπό οι μαθητές να διακρίνουν γραμμές και να ασκηθούν στην απομίμησή τους.

Σύνδεσης προφορικής και γραπτής έκφρασης, με σκοπό την κωδικοποίηση και αποκωδικοποίηση του λόγου κτλ.

2^ο στάδιο: (Απαίτηση για μάθηση σε επίπεδο κυριαρχίας 90%)

Γνωριμία με γράμματα, διγράμματα και τριγράμματα συλλαβές-λέξεις.

3^ο στάδιο: Εκμάθηση του μηχανισμού (Απαιτείται για μάθηση σε επίπεδο κυριαρχίας 90%)

Οι μαθητές:

α) κοιτάζουν την εικόνα του βιβλίου τους και κάνουν εικασίες για το τι θα διαβάσουν

β) Χρησιμοποιούν πρώτα τη σιωπηρή ανάγνωση, συναντούν τη νέα λέξη και προσπαθούν να διαβάσουν.

γ) Γράφουν τη λέξη, την αναλύουν και τη συνθέτουν με προφορικό και γραπτό συλλαβισμό. Η προσέγγιση είναι αναλυτικοσυνθετική.

δ) Αναγνωρίζουν το γλωσσικό στοιχείο στην αρχή, στο εσωτερικό και στο τέλος των λέξεων.

δ) Με 32 εικόνες συγκεκριμένων πραγμάτων που το πρώτο γράμμα ή την πρώτη συλλαβή την έχουμε χρωματίσει, βγάζουμε: **ο , ι , η , α , ε , το , τι , τα , να , θα , με , σε , δε , για , που**

ε) Η προσέγγιση είναι **ολική**. Αναγνωρίζεται ο φθόγγος ή η συλλαβή και σε άλλες λέξεις, στην αρχή ή στο τέλος τους και γράφονται. συχνή επανάληψη , ταυτόσημη και εναλλακτική.

στ) Χρησιμοποιούν τη **φωναχτή ανάγνωση**, χωρίς να παραλείπουμε και την «**εν χορώ**» που συμβάλλει σημαντικά. Με τη φωναχτή ανάγνωση **ελέγχουμε** την πρόοδο των μαθητών και υποβοηθούμε στη **διόρθωση των αναγνωστικών λαθών**, ιδιαίτερα εκείνων που αλλοιώνουν το νόημα του κειμένου.

ζ) Συζητούν πάνω στο κείμενο για το «**ποιος**» και το «**τι**».

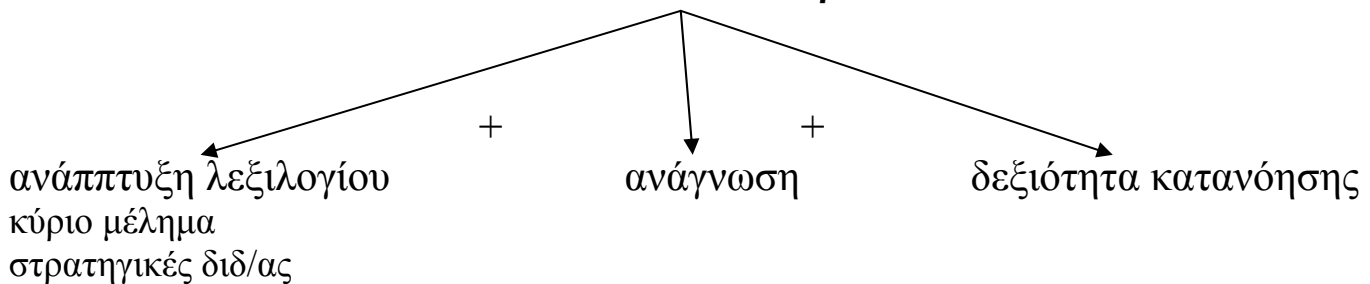
η) Συμπληρώνουν τις εργασίες:

Αναγνώριση του γλωσσικού στοιχείου, γραφής (Ορθογραφία), λέξεων για την καρτέλα (λεξιλόγιο), συνωνύμων, αντιθέτων (Σημασιολογία), μετατροπών (Γραμματική), «Σκέφτομαι και γράφω» (Γραπτή έκφραση) κτλ.

4^ο στάδιο: Οι περισσότεροι μαθητές συγκροτούν το βασικό μηχανισμό γραφής και ανάγνωσης με το πρόγραμμα που αναλύσαμε. Μερικοί μαθητές συναντούν δυσκολίες τις οποίες ξεπερνούν με τη χρήση πολυαισθητηριακών προσεγγίσεων, με την ταυτόσημη και εναλλακτική επαναφορά των προηγούμενων μαθήσεων, με τη ρύθμιση της διδακτικής εργασίας ώστε οι μαθητές να μην έχουν περισσότερα από τρία κείμενα την εβδομάδα. Μερικοί μαθητές συναντούν ανυπέρβλητες δυσκολίες, ως έκφραση δυσλειτουργίας των μαθησιακών μηχανισμών στην επεξεργασία του γραπτού λόγου και χρειάζονται εξατομικευμένο πρόγραμμα διδακτικής παρέμβασης.

3^ο στάδιο Β΄- Γ΄ Δημοτικού Ανάγνωση 100 λέξεις στο 1΄ με 3 λάθη

Η διδασκαλία επικεντρώνεται



Διαβάζω σημαίνει καταλαβαίνω αυτό που διαβάζω.

Η ανάγνωση «μπλοκάρει» από την παρουσία δύσκολων λέξεων και δυσκολεύεται να ξαναρχίσει.

Στρατηγική μακροπρόθεσμου ξεπεράσματος

Ανάγνωση

1. Γράφουμε στον πίνακα τις δύσκολες λέξεις πριν οι Μ. εκτεθούν στην
2. **Ανάγνωση**... τις εξηγούμε με φράσεις χρήσης και ύστερα καλούμε τους Μ. μ' ένα
3. «**κοίταγμα**» εξεταστικής ανάγνωσης να τις εντοπίσουν στο κείμενο και να τις διαβάσουν.

Λεξιλόγιο

Πριν την ανάγνωση

1. Γράφουμε στον πίνακα 6-8 βασικές λέξεις κειμένου
2. Ζητούμε από Μ. να πουν άλλες 4-6 οικείες
3. Ζητούμε από Μ. να σκεφτούν και να γράψουν προτάσεις που τις περιέχουν
4. Διαβάζουν το κείμενο, ελέγχουν αν συμφωνούν με τις πληροφορίες του κειμένου και τις ξαναγράφουν.

Λειτουργούμε «προδρασιακά», δηλ. δεν αφήνουμε το Μ. να κάνει λάθος.
Δίνει μεγάλο βάρος στη μετασυγγραφή, ώστε να μάθει να αναδομήσει τις προτάσεις του.
Η μετασυγγραφή θεωρείται παραγωγική και δημιουργική εργασία.

Στρατηγική για τη δεξιότητα κατανόησης

Πρέπει να δώσουμε φύλλο εργασίας στους μαθητές.

- Μεταφέρουμε τη θεματική πρόταση στο τέλος της παραγράφου...
- Απαλείφουμε τον τίτλο (ο τίτλος είναι το μήνυμα του κειμένου)

Ζητούμε απ' τους Μ

Να διαβάσουν το κείμενο

1. Να πουν σε τι αναφέρεται, να εντοπίσουν πού το λέει.
2. Να συντάξουν περίληψη, αιτιατά σχήματα...
3. Να αποδώσουν απόψεις και να κάνουν αντιπαραβολή σ' αυτές. (για να δουλέψει η κριτική ανάγνωση)
4. Να συσχετίσουν απόψεις του κειμένου με προηγούμενες γνώσεις τους.

4^ο στάδιο Λειτουργικό

Δ', Ε' τάξεις

Μιλάμε για αναλυτική ανάγνωση, έχει να κάνει μ' αυτό που ονομάζουμε κριτική σκέψη.

Συγκρότηση στρατηγικών κατανόησης

Ο λόγος δομείται σε δύο επίπεδα

της καταδήλωσης
(ό,τι δηλώνεται)

της συνδήλωσης
(ό,τι υποκρύπτεται στο κείμενο και αλλάζει)
σημασία λέξεων

1^η στρατηγική

1. Σχέσεις ομοιότητας, αντίθεσης, συνάφειας σημειομένων
 2. Απόδοση τι λέει το κείμενο, τι κρύβει (δηλ. τι υπονοεί)
 3. Διάκριση τόπου, χρόνου, ενεργειών, αποτελεσμάτων, αιτίων, κινήτρων
 4. Αντικατάσταση λέξεων φράσεων, σειράς και διαπίστωση τι μένει, »τι χαλάει« στο νόημα.
- Η κατανόηση βασίζεται στις σχέσεις καταδήλωσης και συνδήλωσης. Αυτές οι σχέσεις πρέπει να αναφανούν κατά την επεξεργασία του κειμένου για να κάνει το παιδί καλή ανάγνωση.
Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πηγή της γνώσης είναι ο μετασχηματισμός.

2^η στρατηγική

Τα κείμενα προς ανάγνωση είναι ιστορίες με δομή (σταθερή και προβλέψιμη διάρθρωση). Στη δομή της ιστορίας υπάρχουν 6 στοιχεία:

1. **Πλαίσιο:** Προσδιορίζονται τόπος, χρόνος, πρόσωπα.
2. **Αρχή:** Συμβαίνει κάποιο εντυπωσιακό γεγονός
3. **Αντίδραση:** Περιγράφεται η αντίδραση του πρωταγωνιστή και καθορίζεται ο στόχος κατοπινών ενεργειών
4. **Προσπάθεια:** Παρουσιάζονται οι ενέργειες του πρωταγωνιστή με βάση το στόχο.
5. **Αποτέλεσμα:** Περιγράφονται τα αποτελέσματα της προσπάθειας του πρωταγωνιστή για την πραγματοποίηση του στόχου.
6. **Συνέπειες:** Αναφέρονται οι συνέπειες της δράσης

Ζητούμε από τους Μ.

1. Να εντοπίσουν τα 6 στοιχεία της δομής σε κείμενα
 2. Ανακατεύουμε κείμενα και τα βάζουν στη σειρά τους
 3. Συμπληρώνουν κείμενα με το στοιχείο που λείπει
 4. Προβλέπουν σε ημιτελή κείμενα τι θα ακολουθήσει και ύστερα το επαληθεύουν
- Εξυπηρετεί και τη δόμηση γραπτού λόγου των μαθητών

5^ο στάδιο Κριτικό

Αναλυτική

και

συνθετική ανάγνωση

-Αντιπαραβάλλουν αυτά που διαβάζουν με προηγούμενες γνώσεις τους
-Διατυπώνουν προβληματισμούς, υπογραμμίζουν..., διακρίνουν, ομαδοποιούν, εξηγούν, μοντελοποιούν κλπ.

Εξετάζουν εναλλακτικές λύσεις προβλέπουν, επεκτείνουν... εκφράζονται...

Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

Στρατηγική

Όλοι διαβάζουμε σιωπηρά και προετοιμαζόμαστε για μια διαδικασία 5 φάσεων που περιέχει:

1. Διατύπωση ερωτήσεων
2. Περίληψη
3. Πρόβλεψη
4. Αποσαφήνιση
5. Απόδοση νοήματος

κατάλληλη για
διορθωτική αγωγή

Μετά την ανάγνωση ... παραγράφου και προετοιμασίας, δίνουμε το λόγο στους μαθητές ένας-ένας να πάρουν τη θέση μας.

Ο μαθητής – δάσκαλος

1.Θέτει ερωτήματα για το μήνυμα της παραγράφου.

Το πρώτο που είναι να κάνω, είναι να ρωτήσω για το μήνυμα της παραγράφου. Καλό ερώτημα είναι: Απαντάει ο ίδιος ή αναθέτει την ερώτηση σ' ένα μαθητή.

2.Κάνει περίληψη της παραγράφου.

Το δεύτερο που είναι να κάνω, είναι, να φτιάξω περίληψη. Η παράγραφος αυτή αναφέρεται...

3.Διευκρινίζει

Ρωτάει αν κάποιος μαθητής έχει άγνωστες λέξεις και τις προσδιορίζει ή ζητά να το κάνει κάποιος Μ. ή συμβουλευεται το λεξικό.

4.Προβλέπει το θέμα της επόμενης παραγράφου

Στις προηγούμενες παραγράφους είδαμε το πλαίσιο και την αρχή, τώρα θα γνωρίσουμε την αντίδραση του πρωταγωνιστή.

5.Αποδίδει το νόημα της παραγράφου

Η παράγραφος που διαβάσαμε αναφέρεται...

ή αναθέτει σ' άλλο μαθητή

Στη συνέχεια διαβάζουν και προετοιμάζονται για την επόμενη.

Σελ 13-33 και 66-103